

lik, az ellenzék az appropriációs tételnél nagyobb vitát fog kezdeni s ez erősen kitolhatja a véderővita megkezdésének terminusát. Ed-digi megállapodások szerint a bizottság előtt a véderő- és honvédelmi javaslatokat *Solymossy Ödön* báró, a pörrendtartást *Németh Károly*, az igazságügyi bizottság előtt a pörrendtartást *Darvay Fülöp* fogja előadni. A véderőbizottság egyébként *junius hetedikén* kezdi meg a tárgyalásokat és attól kezdve folytatólag tárgyal.

SZÍNHÁZ, MŰÉSZET

Csáth Géza a színpadon.

(Saját tudósítónktól.) Az új magyar irodalomnak egyik sikeres harcosa *Csáth Géza*. Mint novellairó kiadott kötetével méltó feltűnést keltett. Most pedig a színpadon mutatkozott be, sokat jelentő sikerrel.

*Csáth Géza*t, akinek két darabját ma este mutatta be a budapesti Magyar Színház, elbeszéléseiből finom tehetségű írónak ismeri a közönség. Jó tulajdonságait viszontláttuk a színpadon, amelyre új drámairónál szokatlan technikai biztonsággal vezeti alakjait.

Kétfőlvonásos tragikomédiája, *A Janika*, néhány ügyes vonással mozgalmás családi életet karakterizál, egy kispolgár családi körét, amelybe részletfizetés útján került a plüssabroszos asztal és késő délután is az előszobában terjeng a déli leves savanyu illata. A legkisebb gyerek, „a Janika” beteg lett és a módból, amelyen a ház slaffrokos asszonya férjéért és a lakásban albérlő miniszteri hivatalnokért üzen, nyilvánvaló, hogy ez az albérlő többet jelent a számára, mint a ház, vagy legalább is: ugyanannyit jelent.

A háziorvos és a fórumra elhívott professzorok nem tudnak Janikán segíteni és az apa kisgyereke holtteste mellett tudja megvetélytársától, hogy Janika, akinek a halálával minden reményességét elsíratta, az életét nem is neki köszönhetné. A haláltól a temetésig néma feszültség ül a házon. A temetésről hazajövet azonban kitor a megcsalt férjből a belérögzött konvenció és a népies regénykiadások egész fráziskincsével követel magának elégtételt, mindig lejjebb és lejjebb szállítva azokat a föltételeket, amelyekkel helyreállítható a becsület. Miután pedig Janika haláláig oly nagy kényelemben éltek, a követelődzések legalsó létrafokán, már csak a régi, megszokott kényelmét kéri vissza. És a nagylelkű csábító és a szerető asszony ezt a kérést teljesítik is.

Hamvasó szerdára virradó reggel játszik a második darab. Szimbólumainak, amelyek egy halálra készülő fiatalember ópiummárában jelentkeznek, csak érzelmi jelentőségük van, dráma nincs mögöttük, így nem is szimbólumok, csupán allegóriák. Az ötlet, melynek keretében fölvonulnak, nem tulságosan eredeti és színpadi beállításában sokszor él azzal a szabadsággal, melyet a logika enged egy közös mármorképnek.

A közönség szimpátiával fogadta *Csáth Géza*t a színpadról is és a tavaszutói ismerkedés értékes barátság kezdetét jelenti közöttük. A mai bemutató igazán sikerült: a közönség, a szerző, sőt a színjátszók szempontjából is.

* **Intím estély a Vigszínpadon.** Minden pénteken a szegedi Vigszínpad *Intím* estélyt rendez ötletes, külön műsorral. Már most pénteken az *Intím* estélyen színpadra kerül a *Tolmács*, a pesti *Folies-Caprice* remek műsordarabja, Sarkadival a címszerepben és ezenkívül számos sok ötletes francia kuplé. Vasárnap délután *félhétjárással* tart előadást a Vigszínpad.

* **Az éjjeli pillangó** előadása, amely Szegeden is oly nagyszámu előkelő közönséget vonzott a szegedi *Uránia-színházba*, ma csütörtökön megy utoljára. Holnap pénteken az új műsor keretében ismét gyönyörű sláger műfilmek kerülnek bemutatásra.

A szegedi mandátum.

— Készülődés a választásra. —

(Saját tudósítónktól.) *Bánffy Dezső* báró halálával megüresedett Szeged első kerületi mandátuma, amelynek betöltése iránt *Berzeviczy Albert*, a képviselőház elnöke a Ház megbízása folytán foly intézkedés. Nem sokkalára már Szegeden is lesz az a leirata, amely elrendeli a választást. Junius első felében, a hónap második hetében dönt minden bizonynyal a polgárság afölött, ki képviselje Szeged első kerületét az országgyűlés képviselő házában.

Most, hogy a magyar politikai világ a nagy államférfiu halálának a hatása alatt áll, még nem lehet tudni, ki lesz az elsőkerület képviselője? Annyi bizonyos, hogy a *nemzeti munkapárt* jelöltje kerül a parlamentbe, — mert ez a párt a leghatalmasabb a kerületben és eddig csak *Bánffy* iránt való tiszteletből nem állított neki ellenjelöltet. A munkapárt végrehajtó bizottsága csütörtökön délelőtt tizenegy órakor tart ülést, amelyen a képviselőválasztás kérdésével foglalkozik. Ezen az ülésen állapítják meg a jelölő-gyűlés és a nagygyűlés idejét is.

Bánffy halála Szeged politikai életében is nagy változást jelent. Az új párt valószínűleg föl fog oszlani és tagjainak nagyrésze belép a *nemzeti munkapártba*. Van ugyan olyan óhajlás is, hogy a párt maradjon meg önálló liberális és radikális pártnak, azonban a helyzet legjobb megoldásának azt találjuk, hogy a *Bánffy-párt* a munkapártba lépjen be és annak ugyis liberális irányát erősítse.

A párt egyik vezető embere, néhány nappal ezelőtt, *Bánffy* báró haldoklása idején a *Délmagyarország* szerkesztőségének nyilatkozott a kérdésről. Azt mondotta, hogy azt hiszi, hogy a *Bánffy-párt*, — amely a vezér személyéhez van szorosan kötve, — amely politikáján kívül nagy mértékben *Bánffy*hoz is ragaszkodik és ebből azt következteti, hogy *Bánffy* halálával a párt, amelynek élete különben is csak Szegeden volt, széjjel megy. A tagok legnagyobb része belép a *nemzeti munkapártba* és csak nagyon kevesen lesznek, akik ellenzéki, esetleg függetlenségi párthoz csatlakoznak.

Itt említtük meg, hogy *Az Est*, amely megbízható értesüléseiről ismeretes, foglalkozik a szegedi mandátum kérdésével és ezt írja: A gazdátlanul maradt mandátum körül már különböző kombinációkat hallani. A *nemzeti munkapárt* legközelebb gyűlést tart, hogy a jelölés dolgában intézkedjék. Leginkább *Eötvös Károlynak*, *Bánffy* barátjának nevét emlegetik, de szó van báró *Gerliczy Ferencről*, sőt *Hegedüs Loránt*ról is, aki jelenleg *Sepsiszentgyörgy* képviselője.

A szociáldemokraták a véderőjavaslatok ellen. *Budapesti* tudósítónk jelenti: Azok a fehér cédulák, melyeket a Ház karzatán kedden a szociáldemokrata-párt megbízottai ledobáltak, a véderőjavaslat ellen való harc kezdetét jelentették. Szódon a párt folytatta az agitálást: kiáltványt bocsátott ki, melyben május huszonhatodikára népgyűlést jelent be, tiltakozik a véderőjavaslatok ellen és követeli a választójogot.

Minisztértanács. *Budapesti* tudósítónk jelenti: Csütörtökön délelőtt tíz órakor *Kluken-Héderváry Károly* gróf miniszterelnök elnökletével minisztértanács a gyűlének össze a kabinet tagjai.

Holló Lajos mandátuma. *Budapestről* jelenti: A Kurián ma folytatták a *Holló Lajos* mandátuma ellen beadott petíció tárgyalását, amely mindárt egy kis meglepetéssel kezdődött. Az elnök ugyanis fölolvasta az egyik terhelő tanuak a Kuriához címzett levelet, amelyben visszavonta a vizsgálat során tett terhelő vallomását. A petícionálók ügyvéde erre kibuzott a zsebéből egy másik levelet és így szól:

— Kérem, nekem is írt ez a tanu s visszavonja ebben a fölmutatott visszavonó vallomását.

— Ugyátsz, — mondta az elnök, — hogy itt a tanu nagyrésze teljesen szavahihetetlen. Az elnök azután konstataálta, hogy több ilyen tanutól is érkezett még levél, amelyekben ezekben sorra visszavonják terhelő vallomásait. A tárgyalás holnap folytatják.

Művészhaboruság

és kulturpolitika.

(Saját tudósítónktól.) A Szegedi Képzőművészeti Egyesület keddi választmányi ülése nyugjellet tett ama személyes haboruskodás után, amely *Kun József* egyesületi titkár és *Nyilassy Sándor* műtáros között lefolyt és egy járásbírósi tárgyalás révén nyilvánosságra is került. A nyugjel után vizsgálat, laikusbíráskodás és talán szakbírói eljárás is következik, egyrészt békítő tendenciákkal, másrészt struccpolitikai allűrökkel és a nyilvánosság krónikásának föl kell jegyeznie azt, hogy az egyesület keddi ülésén ismét az egyesületesi játéka kísértett és nem az a komoly szociális kényszerűség, amely minden szervezkedés és tömörülés lét- és alapfogalata.

A két férfi személyesnek látszó ügye a becsület patyolatkeszkenője körül forog és azok, akiknek ez módjában állana, még most sem szélesítik ki a tárgyalás kereteit és nem döntenek el azt a fontos prejudikális kérdést, hogy itt nem becsületbíráskodásról, hanem közérdekről van szó.

Nyilassy Sándor országos híru és jeles képességű szegedi festőművész ellen, közvetve és közvetlenül, nem becsületbeli, nem kaszinói, hanem intellektuális vád van, amely azt mondja: *Nyilassy Sándor* festőművész műtárosi, tehát szociális elhelyezkedési működése antiszociális, temperamentumától túlzó módonban a szegedi művészek és a szegedi művészet általános érdekei ellen való erőifejtés. A személyes küzdelem csak kiélesedtség, az előtérbe tartott becsület, csak elektromosság-levezető: itt arról van szó, épen úgy, mint a nagy politikában, hogy kinek a működése érdemesebb a közbizalomra és a közértékelésre, *Kun* vagy *Nyilassy*?

Bizonyos konkrétumokat most már le kell szögezünk. Ismeretes dolog, hogy *Kun József* egész művészetpolitikája szociális irányzatú: minden érdemes művész és minden tiszteletreméltó törekvő inszolidum való támogatására irányul. Ezért harcol ő szóval és tollal évek óta a szegedi művészházak létesítéséért, szegedi művészek kollektív kiállításáért, szegény szegedi művészek erkölcsi és anyagi támogatásáért és hasonló nemes és egyben a művészetet szolgáló eszmékért és ezekben a törekvésekben volt kezdettől fogva ellenzője az egyesület műtárosa: *Nyilassy Sándor*. Tessék csak megkérdezni a Szegedi Képzőművészeti Egyesület embereit és a szegedi képzőművészetet: nem így van-e?

Nyilassy Sándor művészi és emberi értékeit mindenki elismeri. De senki nem ismerheti el azt, hogy országos neve folytán Szeged szűkös művészi életében tulsúlyra vergődött személyi befolyása értelmére lehessen a mellette is jelentős, sőt kiváló szegedi képzőművészek, festők és szobrászok érdekeinek. Ha pedig úgy áll a dolog, hogy *Nyilassy Sándor*, mint műtáros, jóformán diszkrecionárius állásban — minden, hogy milyen motívumból — negligálja a többi szegedi művész érdekeit vagy pláne szembe helyezkedik ezekkel — akkor azt kell mon-